

TGM: A Bokros-ügy áldásai

2014 október 05. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

A f?polgármester-választás eld?lt. Tarlós István pompás jelöltje a korszellemnek, tekintélyt sugárzó és jó kedély?, minden ízében BKV-ellen?r. A baloldal ett?l még lehetne baloldal.

Nem kívánok beleszólni a „demokratikus”-ként megjelölt ellenzéki pártok belügyeibe, s?t: átengedem a budapesti f?polgármester-választás tragikomédiájában rejl?, nem megvetend? szatirikus lehet?ségeket az enyémnél

avatottabb tollaknak. Tény és való: az egész ország harsányan és keservesen kacag.
Ámbár talán nem els?sorban a balközép pártok csetl?-botló amat?rjeinek, kisstíl? csirkefogóinak és sótlan segédhivatalnokainak a f? hibája ez, hanem azoké a tehetségeké, akik szerteszét szaladtak, amikor a radikális jobboldal elsöpr? gy?zelmet aratott, s akik átengedték a szervezeteket a harmadvonal másodvonalának. (Kivéve azt az egy tehetséget, aki jobban tette volna, ha elrohan a szélrózsa minden irányába egyszerre.)

Ámde mindenki meglepetésére az a bénító (vagy üdít?) sokk, hogy Falus doktor bácsi távozott – s megint zseniálisan, hiszen azt mondta, hogy „visszalépek a f?polgármesteri tisztségt?l”, feledvén, hogy nem választották meg, hanem éppen ellenkez?leg! –, életre keltette a mérsékelt baloldalt, amelyben hosszú id? óta el?ször fölötlött, hogy van politikai identitása, és vannak politikai elvei. El?bb a PM (tudják: Szabó Tímea, Karácsony Gergely, Jávor Benedek, Scheiring Gábor, Szabó Rebeka – megvan?), az Együtt-PM nev? kacsacs?r? eml?s egyik fele jelentette ki (helyesen), hogy nem támogatja Bokros „Csomag” Lajos jelöltségét, aztán – hallj csodát! – az MSZP elnöksége (igaz, hogy az MSZP budapesti ún. párttanácsa nem, de ez mellékszál) tagadta meg, hogy Bokros „Csomag” Lajos vonakodó csatlósa legyen.

Így hát el?ször is végképp szétesett az ún. demokratikus „baloldali” izé (legf?bb ideje volt már), másodszor pedig el?fordulhat netán, hogy mintha még Magyaroszágon is lehetne, még a hivatalos polgári politikában, a parlamenti színjátékban is, jobb és bal. A mikroszkopikus méret? PM és a málladozó MSZP (továbbá természetesen az aprócska LMP) nem akar neokonzervatív jelöltet támogatni. Hurrá. Igaz, hogy nincs tét – a f?polgármesteri választás rég elveszett, ráadásul a budapesti választási rendszer fideszes megumbuldálása után egyáltalán nem lett volna szabad részt venni rajta, ha a balközép félnadrágoknak maradt volna csöppecske eszük –, és reálpolitikai-hatalmi szempontból édes mindegy, miként döntenek, de eddig még akkor is sikerült a legkínosabb szégyenbe keverniük magukat, ha nem lehetett rajta semmit keresni.

(A f?polgármester-választás eld?lt. Tarlós István pompás jelöltje a korszellemnek, tekintélyt sugárzó és jó kedély?, minden ízében BKV-ellen?r. Nem könny? munka az, ott ácsorogni egész nap a metróhuzatban. Fölfázhat az ember.)

De – habár nyögvenyel?sen és a legrosszabbkor – mégis kinyilvánították, hogy a monetarista-megszorításos-privatizáló-hiperglobalista és „piaci fundamentalista” politika nem a sajátjuk, s evvel valamiképpen enyhítettek

azon a régebbi ítéletemen, amely szerint édes hazánkban a hivatalos (a parlamenti, helyhatósági stb.) terepen csak kétféle jobboldal van, baloldal arrafelé mint nyomelem, színezék vagy szennyezés se létezik.

Természetesen van többé-kevésbé karakteres baloldali, habár parlamenti párt Magyarországon, a zöld/bal LMP (ezt tanúsítja Schiffer András figyelemre méltóan elvszer?, ismeretgazdag, következetes és színvonalas nyilatkozata az Inforádióban), annak ellenére, hogy bírálható taktikája nem ébresztett bizalmat iránta a Demokratikus Charta utódszervezeteinek a hívei körében, de ez a bizalmatlanság a közeljöv?ben aligha lesz olyan fontos, mint mostanáig, bár ki tudja ebben a tébolydában. Az LMP öntudatosan kispolgári párt, a kisvállalkozók és a törpebirtokosok nagy híve. (Posztmodern kisgazdák.) De legalább nem kimondottan nagypolgári. (Olykor úgy tetszett, hogy Schiffer életcélja nem más, mint ezeknek a chartás hív?knek és híveknek a bosszantása, idegesítése és megbotránkoztatása.)

De hát sajnos, az LMP f?polgármester-jelöltje (akir?l egyel?re annyit tudunk, hogy van bringája, és járt valamiért a Citadellánál) irreleváns, bár *Geheimtip* lehet azoknak a mérsékelt baloldaliaknak, akik ezek után mégis úgy érzik, hogy el kell menniük szavazni, amire senkit nem beszélnék rá. Az igazi, az antikapitalista, radikális baloldaliak úgyse mennek el, hová mennének és miért. A számukra fontos ügyek a mai magyarországi parlamentarizmusban láthatatlanok és érthetetlenek. (A szlovéniai Egyesült Baloldalra sajnos nem szavazhatok. Ha ez a nyamvadt Európai Unió fabatkánál többet érne, akkor külföldi pártokra is szavazhatnánk az európai választásokon, így Bokrosnak mind a százötven elvbarátja hozzájárulhatna a toryk sikeréhez, s nem kellene itt majomkodnia. És kétmillió fideszes voks hullanék a UKIP, az AfD és a Front National ölébe.)

De a lényeg nem ez.

A lényeg mindenekel?tt az, amit Najmányi László mond pont itt, ebben a lapban; végre szabad szöveg, áldja meg az az éjsetét, bakacsin punkdada Úristen, aztán meg az, hogy mintha a polgári-parlamenti ellenzék kb. baloldala is rájött volna: *nemcsak Orbán mellett vagy Orbán ellen lehet politizálni, van még, ami ugyanannyira fontos!*

Nemcsak arról van szó, hogy a Bokros „Csomag” Lajos, volt pénzügyminiszter, volt európai képvisel? által megtestesített neokonzervatív, purista-puritán, elnyomorító gazdaságpolitika – amellyel a közönség mindmáig azonosítja „a baloldalt”, ami tiszta ?rület – készítette el? Orbánnak és állampártjának a totális hatalomátvételét, amely (persze nem ?szintén) népjóléti-újraelosztási-gondoskodó fordulatot ígért (aztán egészen másfajta fordulatot hajtott végre, s hívei ezt már nem vehették észre, mert már nem mondta be a tévéhíradó). Hanem arról is, hogy ez a Bokros által – egyébként ?szintén és intelligensen – képviselt és megtestesített politika önmagában téves. Bokros becsületes ember: ? nem állítja, hogy baloldali, világossá teszi, hogy neokonzervatív, azaz radikálisan jobboldali, habár más értelemben, mint Orbán tekintélyelv?, sovén, xenofób, széls?jobboldali kormányzata.

Gyurcsány Ferenc országgy?lési képvisel?, volt miniszterelnök olyasmit mondott: semmi nem számít, csak a demokrácia, Bokros volt miniszter pedig demokrata. Ezt ? könnyen mondja, mert alapjában egyetért Bokros Lajos nézeteivel (más szóval: Gyurcsány képvisel?, a DK elnöke se baloldali, egyáltalán nem), másrészt pedig a demokrácia formális és közjogi elemeinek egyoldalú hangsúlyozása (a demokrácia szociális tartalmainak kárára) a rendszerváltó kelet-európai liberalizmus egyik legnagyobb hibája.

És persze a szociális tartalmaknak ez az elhanyagolása az 1989 utáni Kelet-Európában valahogy véletlenül mindig a piac és a t?kés vállalatok oldalára vezérelte a hivatalos – ámde *nemcsak* a liberális, hanem a t?le jobbra fekv? – politikákat (is), mintha a jóléti állam nem a liberalizmus egyik fajtája lett volna (itt-ott ma is az). A mai pesti liberális publicisztika úgy állítja be, mintha a jóléti állam valami „kommunista” merény volna („etatizmus”: a szociáldemokrácia volt etatista, azaz újraelosztó, redisztribucionista; a MINDENT államosító szovjet rendszer nem etatista, túl van és túllép az etatizmuson, és minden polgári politikán). „Kommunista” volt Olof Palme és Willy Brandt és François Mitterrand? És Roosevelt? No ne marháskodjunk.

Ha komolyan vesszük a rendszerváltás eszményeit (azaz a liberális demokrácia eszményeit – amelyek *nem* a szerz? eszményei már rég), akkor világos, hogy az ?ket megalapozó jogegyenl?ség egyrészt öncél, másrészt eszköz a társadalmi egyenl?ség megvalósítására. És megfordítva is!

Amikor a kelet-európai liberálisok arról írtak hajdanán (néha még ma is ezt írják), hogy szükség van „a független egzisztenciákra”, a társadalmi többséggé növesztett középosztályra, akkor az járt az eszükben, hogy ha nem is a mindenki, de legalább a nagy többség jóléte, s ezáltal a hagyományos függelmi viszonyokból való kiszabadulása, *az autonóm individuumok közötti viszonylagos egyenl?ség* és a szabad gondolkozást lehet?vé tév? szerény vagyon és kiterjedt szabadid? kieszközli majd azt a civil társadalmat, amelyben nagy anyagi kockázat nélkül

képviselik majd az egyének saját magukat, elveiket, nézeteiket. Továbbá a terjed? vagyoni és jogegyenl?ség révén megvalósulható *érdekegyesítés* megel?zi, meghiúsítja a társadalmi igazságtalanság miatt bekövetkezett, a XX. századi kataklizmákra emlékeztet? fölfordulásokat. Ezt követeli meg a polgári egyenl?sít? politika, azaz a *voltaképpeni* (nem neokon jelleg?) liberalizmus.

Szerintem ez utópia – mint tudjuk, marxisták és liberálisok kölcsönösen utópistának tartják egymást –, de csak azt akartam megmutatni, hogy (nálunk különösen 1994 után, miután a bibóista demokratikus ellenzék „nagy generációja” fokozatosan visszahúzódott; és itt nem magamról írok…) a liberalizmus *atipikusan* jobboldali volt Kelet-Európában (és az olyan szabadságjogilag egalitárius és szociálisan jogvéd?, valóban baloldali liberálisok, mint Solt Ottilia, elvesztették a befolyásukat).

A jelenkori szociáldemokrácia az egyenl?tlenség, a társadalmi igazságtalanság és az elitizmus kihívóan vállalt neokonzervatív hitvallásának *polgári* ellenzéke (ami *nem* e sorok írójának álláspontja). Úgy látszik, hogy a vihar ebben a – nagyon kicsi – pohár vízben arra eszméltette a polgári ellenzék mérsékelt baloldalát (PM, MSZP – az LMP-t nem kellett eszméltetni), hogy van határ, amelyet az akármennyire mérsékelt és polgári-demokratikus baloldal se léphet át. Nincs visszatérés a 2010 el?tti „demokratikus” és *nouveau riche* konszenzushoz.

A balközépnek a modern kapitalizmussal szembeni kritikátlansága hozzájárult annak a (szerintem hamis) benyomásnak a meger?sítéséhez, amelyet az egyébként rohamosan butuló Orbán Viktor és klikkje oly kíméletlenül és acélkeményen kihasznált: amely szerint nincs alternatíva. TINA: *there is no alternative* – mondta Mrs. Thatcher és Mr. Orbán. Egyikük privatizált, másikuk államosított, de a cél ugyanaz volt: a kormányzással összeolvadt t?keuralom meger?sítése. Ha honi politikai szokásokra és a helyes magyar igeragozásra fittyet hányó, de azért a mokánybercis t?sgyökeret se nélkülöz? Bokros vezetné az országot (vagy Albertfalvát), nem szegné meg a parlamentarizmus szabályait, és nem nevezné ki (remélem) politikai klónjait alkotmánybírónak, és nem tenné meg Gréczy Zsolt barátunkat a Ludwig von Misesr?l elnevezett médiahatóság örökös elnökének. ? tudja, hogy erre nincs szükség.

Az Orbán-rendszer céljainak eléréséhez tulajdonképpen nincs szükség az Orbán-rendszerre.

Lehetne ugyanezt sokkal civilizáltabban, toleránsabban is csinálni.

De a PM és az MSZP hétf?n talán megsejtette, hogy azért vannak magasztosabb célok is, mint a fönnálló puszta fölpuhítása és küls?dleges civilizálása. Hogy az Orbán-rendszernek nem csupán a (diktatórikus) eszközeivel, hanem a céljaival is baj van. Hogy a magyar nép érdekeit nemcsak a piros-fehér-zöldre mázolt vagy árpádsávosra csíkozott nagyt?ke sérti, hanem a nép érdekében – és akárcsak a legbanálisabb polgári demokrácia érdekében – minden hatalmat kordában kell tartani, nemcsak a fasisztoid állami-gazdasági elitekét. Hogy a szociáldemokráciának a szakszervezetek, a zöldek, a feministák, a jogvéd?k felé kellene fordulnia, és hátat kellene fordítania az egyre totálisabb állam álparlamentjének és hatáskör nélküli „önkormányzatainak”, amelyekben legföljebb statisztálhat a széls?jobboldalnak.

Én persze akkor se támogatnám.

Tamás Gáspár Miklós - hvg.hu

[A cikk eredetije itt olvasható]

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló